

CUMHURİYET'İN DİYALEKTİĞİ: KENDİ KARŞITINI YARATARAK VAROLMAK-4

TEK ÇIKAR YOL, "TARİHSEL UZLAŞMA" ANLAYIŞINA SAHİP ÇIKARAK DEMOKRATİKLEŞME YOLUNDA İLERLEMEDİR!¹

Münir Aktolga

Evet, soruyorum, 20. Yüzyıl'ı geri getirmek mümkün müdür?.. Eğer, "mümkün değil" diyorsanız, o zaman şunu anlamış olmanız gerekir ki, bütün o 20. Yüzyıl kalıntısı ulusalcı aktörler suyun akışını tersine çevirmeye, kaybolan -"eski güzel günlere" geri dönmeye çalışan- dinazorlardır!.. Bunlara bakarak sakın yolunuzu şaşırmanın!..

Türkiye'de yaşanan sürecin tarihsel gelişme diyalektiğimize özgü, zamana yayılarak gelişen bir burjuva devrimi süreci olduğunu söylemiştik. Bu süreçte şu an içinde bulunduğumuz dönem, önceleri "Reaya", sonra, Tanzimat'la birlikte "Devletin yurtdaşı", Cumhuriyet döneminde ise "Halk", ya da -kendi deyimleriyle- "Türkiye'nin Zencileri" diye anılan -ama bir türlü "vatandaş" olamayan- insanların Devleti ele geçirerek (ve tabii buna bağlı olarak da, Devlet tarafından ele geçirilerek) popülist-restorasyoncu-Devletçi-reaksiyonist bir yola girmeleri olayıdır...

Devrimin zafere ulaşması, yani yeni bir Türkiye'nin inşası, öyle eskinin içinde bir reaksiyon olarak ortaya çıkan popülist güçlerin tepkisiyle falan gerçekleşemez. Yeni bir toplumu inşa olayını ancak Devletçi olmayan üretim ilişkilerini temsil eden bir sivil toplum başarabilir... Şimdi, yaşanan anın içindeki "kutuplaşma" ortamına bakarak "peki hani nerede bizde o sivil toplum" diyebilirsiniz?.. İşte, "tarihsel uzlaşma" anlayışı tam bu noktada ortaya çıkıyor...

"Tarihsel uzlaşma" nedir?..

Evet, "sivil toplum" bizde birlikte yaşamı temel alan bir "tarihsel uzlaşma" anlayışıyla ortaya çıkacaktır-çıkılmaktadır...² Birçok insan bugün, şu an, hep mücadelenin eskinin içinde cereyan eden o kısır döngü yanını görüyor ve süreci sadece "medeniyetler mücadelesi" yaniyla -iki kültür arasındaki çatışma yaniyla- ele alarak kavradığından, "taraf olmayan bertaraf olur" anlayışıyla mevcut sistemin içindeki "kutuplaşmada" taraf haline geldiği için, bütün bu çatışmaların içinden çıkıp gelen sentezi, çok kültürlü o MELEZ TÜRKİYE'Yİ (bunun bileşenleri olan insan tiplerini) görmekte zorluk çekiyor...

Peki, nerededir bu çok kültürlü "melez" insanlar?..

Bugün Türkiye'de, "Beyaz-Siyah-Türk-Kürt" çatışmalarının içinden çıkıp gelen çok kültürlü- MELEZ insan tiplerinden oluşan sivil toplum unsurları, sistemin bütün elementlerinin (yani bireylerin, o birbirini yok etmek isteyerek çatışan unsurların bile) içindeki potansiyelde gizlidir. Senin, benim, hepimizin içinde varolan "sağduyunun", birlikte yaşamdan başka alternatifin bulunmadığı hissini, bu duygusal zeminden beslenen "demokrasi" anlayışının yönlendirdiği insan unsurudur o. Ne zaman ki "taraf" bu işin birbirlerini "yok ederek" bir sonuca bağlanamayacağını görecekler, işte o an birlikte yaşamın koşullarının neler olduğu ortaya çıkmaya başlayacaktır...

¹ M. Aktolga, „Bilişsel Tarih ve Toplum Bilimleri Açısından OSMANLI'DAN BU YANA TÜRKİYE'DE KAPİTALİZMİN GELİŞME DİYALEKTİĞİ“)

² Ne dersiniz, son günlerde birden gündemi işgal eder hale gelen „Helalleşme“ tartışmaları bu sürecin ürünü mü?..

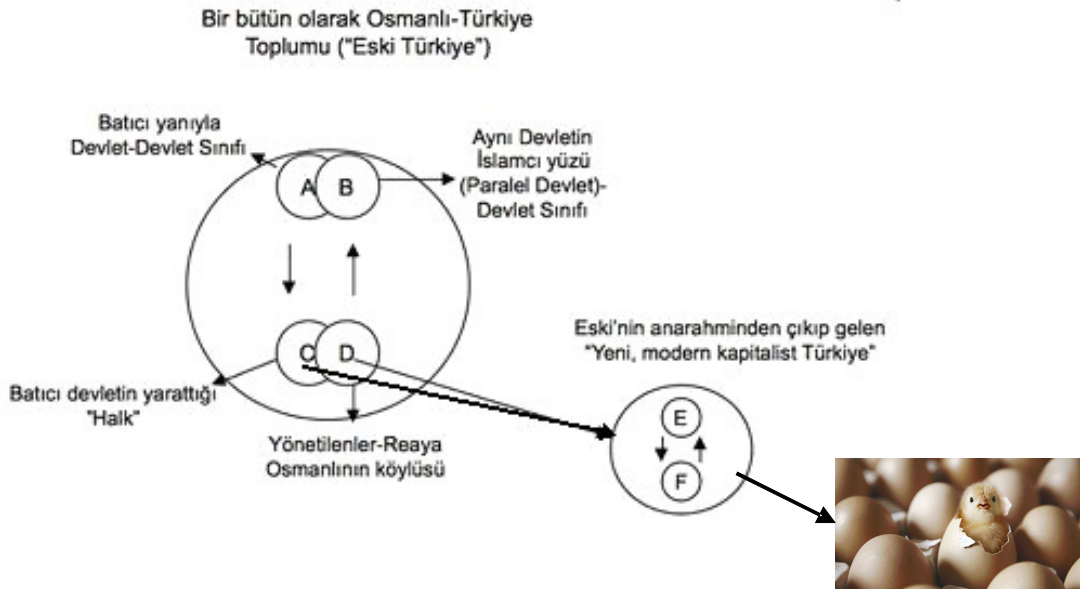
Soruyorum ben şimdi size, artık bundan sonra geriye dönerek sil baştan “Beyazların” Türkiye’sini yeniden inşa etmek -bu anlamda bir “restorasyon”- mümkün müdür?.. Biraz düşünün!?

Hemen ikinci bir soru: Ya tersi mümkün müdür? Bazılarının rüyasını gördükleri şekilde “yüz yıllık parantezi kapatarak”, son yüz yılı -aslında iki yüz yılı- yaşamamış kabul edip, Türkiye’nin geri kalan yarısını da “Siyaha” boyayarak yola devam etmek mümkün müdür!?..

Benim cevabım her iki soruya da “hayır” olacaktır... Çünkü, yeni bir “sivil toplum” gücünün -buna bağlı olarak da yeni bir Türkiye’nin- inşası artık Türkiye toplumu için varoluşsal bir sorun haline gelmiştir. Yani artık bu, bir süre daha ertelenmesi mümkün olmayan bir sorundur. Bu nedenle, sürece “Beyaz-Siyah” etkileşmesinin sentezi olarak oluşan yeni insanların el koyması, yani, “tarihsel bir uzlaşma” ile ortaya çıkan “sivil toplum” gücünün insiyatifi ele alması kaçınılmazdır...

Burada altı çizilen “sivil toplum” ve “tarihsel uzlaşma” anlayışı, hiçbir şekilde, “Beyazlarla” “Siyahların” mekanik bir toplamı olayı değildir!! Ben bir SENTEZDEN bahsediyorum! Çok kültürlülüğü içselleştiren -içselleştirmek zorunda kalan- insanların, hem zorunlu, hem de doğal birliğinden bahsediyorum... Başka türlü olamayacağı için, yaşamı devam ettirme mücadelesinin zorunlu kıldığı bir yeni üst kimlikten bahsediyorum...

Çok mu hayalciyim dersiniz? Ama unutmayın, bu noktadaki „hayal“ varoluşsal bir sorundur!.. Yani, ya bu konudaki „hayalleri“ gerçeğe dönüştürürüz, ya da yok olur gideriz!..



Türkiye’de yaşanan, yeni bir Türkiye’yi yaratma yolunda “tarihsel uzlaşma” sürecinin diyalektiğini ve anlamını kavramak için yukarıdaki “resim” üzerinde birazcık düşünerek onu anlamaya çalışmanız yeter!..

Burada altı çizilmesi gereken en önemli nokta, yeni Türkiye’yi oluşturacak güçlerin -çok kültürlülüğü içselleştirmiş “melez” insanların- eskinin “Beyaz ve Siyah-Türk-Kürt Mahalleleri”nin her ikisinin içinden de, tıpkı yumurtanın kabuklarını kırarak çıkıp gelmeye çalışan o civcivler gibi çıkıp gelmeye çalışıyor olmalarıdır...

Bu nedenle, enseyi karartmayalım ama, nasıl bir yolda ilerlediğimizin de bilincinde olarak uyanık olalım; nasıl olsa su kendi yatağını bulur diyerek atalete kapılmayalım...

